

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Molnár Lajos

Cím:

Forrás:

Petőfi Népe 1959. V. 1.

Személy

Helyszám

Emlékezés Vikár Bélára

(Hely)

244

1859 - 1959.

(Oldal)

1944. áprilisában a szörnyűséges második világháború utolsó fegyverzetéhez érkezünk. Megkezdődött a főváros és környékének bombázása, és az emberek ezrei menekültek békésebb tájak felé... Több százan érkeztek Dunavecserre is Csepelről, Pesterzsébetről, Budapestről. Népünk kinyitotta a bombakárosultak előtt szívet és ajtaját. Április első felében így érkezett Dunavecserre egy hófehérszakállú, ősz tudós, Vikár Béla, hogy a nála két évvel idősebb nővérénél, öz. Fazekas Karolyné szül. Vikár Katalin tanító-özvegnél meleg otthonra találjon a nádfelees házban, szétbombázott hajléka helyett. Vikár Béla ekkor 85 éves volt. Élete során többször megfordult Dunavecsern, néhánynapos látogatásra sokszor eljött testvérehez, de ilyen hosszú ideig még nem tartózkodott itt: élete utolsó másfél esztendejét itt töltötte el, itt is halt meg, rövid szenvedés után, 86 éves korában, a Vándor utca 4. sz. házában.

Ki volt Vikár Béla? Most száz évvel ez előtt született a Somogy megyei Hetes községben. Gimnáziumi tanulmányait Pécsen végezte el, majd Budapestre került, az egyetemre. Így rövid megemlékezés keretében nem szólhatunk részletesen munkáiról, annak csupán főbb vonásairól emlékezünk meg. Húsz éves korában már finnül olvas, 21 éves korában kinevezett parlamenti gyorsíró. Már fiatal korában bejárja az országot és gyűjtötte a nép ajkán fennmaradt meséket, dalokat. 30 éves, amikor Finnországba indul hosszabb tanulmányútra. Negyedszázadig dolgozik a finn nemzeti eposz, a Kalevala lefordításán. A világon ő az első, aki népdalgyűjtésénél már a 80-as évek végén használja a fonográfot, amellyel a párizsi viláagiállítás is nagy feltűnést keltett. — A francia Aesopus, La Fontaine

meséit is ő ülteti át magyar nyelvre. — 50 éves korában Georgiába megy, megtanulja a grúz nyelvet és 8 év alatt lefordítja a XII. században élt grúz költő, Rustaveli hőskölteményét, a Tarielt. Kiváló író, költő, műfordító, nyelvtudós, a gyorsírás nagymestere, irodalmi társaságok vezetője, a Magyar és a Finn Tudományos Akadémia tagja volt Vikár Béla, de legnagyobb volt magyar népdalgyűjtő. Vikár Béla egész munkásságával, műfordításával a nemzetek közötti kulturális kapcsolatokat megépítésén fáradozott. Népdalgyűjtő körútjain szerzett tapasztalatairól, a fonográfra felvett népdalokról, mesékről, gyűjtéseinek eredményeiről rendszeresen beszámolt a tudományos társaságokban, így hozva közel egymáshoz a falvak lakóit a városok dolgozóival. 1945. szeptember

22-én halt meg Dunavecsern, ahol emlékét kegyelettel őrzik az iskolások és az idősebb generáció egyaránt. 1948-ban az országgyűlés Vikár Béla hamvait Budapestre szállította, ahol a főváros által adományozott dízsír helyen temették el. A Magyar Tudományos Akadémia a kegyeletes megemlékezés jeléül márvány síremléket emelt a világhírű tudós, Vikár Béla sírja fölé. A Dunavecsei Községi Tanács az eddigi Vándor utcát, amelynek egyik házában elhunyt a nagy tudós, a világ négy tájának nagy vándoráról Vikár Béla utcának nevezte el.

Az a másfél év, amit Vikár Béla Dunavecsern töltött, ma is élénken el emlékeztünkben. Születése 100. évfordulóján, amikor sokrétű munkásságáról hálával emlékezünk meg, csengjen fel lelkünkben a költő szava:

»Nem hal meg az, ki milliókra költi dús lelke kincsét, ámbár élte múlt...«

Molnár Lajos
Dunavecse